

Möte med vattendelegationen för Norra Östersjöns vattendistrikt

29 mars 2023, Skype

Kallade	Funktion	Närvarande
Johan Sterte	ordförande	ja
Peder Eriksson	justerare	ja
Klas Lundbergh	ledamot	ja
Emilia Sjödahl	ledamot	ja
Tomas Olsson	ledamot	nej
Johanna Lindgren	ledamot	ja
Bo Gustafsson	ledamot	ja
Carina Färm	vattenvårdsdirektör	ja
Malin Pettersson	bitr. vattenvårdsdirektör	ja
Jenny Caruso	sekreterare	ja

1. Mötet öppnas

Ordförande hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat.

2. Presentationsrunda

Mötet inleddes med en presentationsrunda och ett särskilt välkomnande till de nya ledamöterna och den nya vattenvårdsdirektören.

3. Justerare utses

Peder Eriksson valdes att jämte ordförande justera protokollet.

4. Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes.

5. Protokoll från föregående möte

Protokoll från föregående möte godkändes och lades till handlingarna.

6. Information om aktuella frågor

Dricksvattendirektivet. Carina Färm informerade om arbetet med att genomföra det nya dricksvattendirektivet i Sverige, se bild 5 i bilaga 1. Direktivet trädde i kraft i januari 2021 och är en revidering av 1998 års dricksvattendirektiv. En stor skillnad från tidigare direktiv är att det införs en riskbaserad metod för dricksvattensäkerhet som omfattar alla faser i dricksvattenproduktionskedjan. Vattenmyndigheterna kommer att få uppgifter i arbetet med riskbedömningar och har tilldelats extra medel för detta. Det innebär att varje vattenmyndighets kansli kan anställa två nya personer. Implementeringen i svensk rätt har försenats. En lagrådsremiss är på gång och därefter ska proposition läggas fram. Tre myndigheter har föreskrivande roller i detta arbete: Havs- och vattenmyndigheten (HaV), Sveriges geologiska undersökning (SGU) och Livsmedelsverket.

Regeringsuppdrag om kompensationsåtgärder. De fem länsstyrelser som är vattenmyndigheter har fått ett regeringsuppdrag som handlar om kompensationsåtgärder mot övergödning, se bild 6 i bilaga 1. Länsstyrelsen i Västmanland är samordningsansvarig för uppdraget. Projektledare är Alexander Hellquist på Vattenmyndigheten i Västerhavets vattendistrikt.

Vattendelegationens roll i uppdraget diskuterades. Delegationerna behöver löpande få information om uppdraget men vår tolkning är att de inte ska godkänna eller besluta om de förslag som tas fram. Uppdraget har gått till länsstyrelserna som myndigheter.

Överenskommelse om samverkan med LRF. LRF är viktiga samverkansparter för vattenmyndigheterna. Deras medlemmar kan göra stor skillnad för åtgärds genomförandet. Vattenmyndigheterna har haft dialog och samverkan med LRF ända sedan införandet av vattendirektivet men det har inte skett på ett samordnat sätt. Nu har en överenskommelse och plan för samverkan tagits fram, se bild 7–8 i bilaga 1. Den omfattar både samverkan på nationell nivå och på regional/lokal nivå.

Två regeringsuppdrag kopplade till nationella prövningsplanen för vattenkraft (NAP). Den nationella planen för prövning av vattenkraft

beslutades av regeringen sommaren 2020. Bakgrunden till NAP är energiöverenskommelsen från 2016, se bild 9 i bilaga 1. Syftet är att

förse vattenkraften med moderna miljövillkor samtidigt som tillgången till effektiv vattenkraftsel säkras. Prövningarna ska göras under en 20-årsperiod. Vattenmyndigheterna berörs av NAP eftersom de miljö-kvalitetsnormer (MKN) som fastställts för respektive vattenförekomst ligger till grund för kraven i prövningarna. Vattenmyndigheterna har planerat sin översyn av MKN utifrån tidplanen i NAP.

Under hösten 2022 aviserade regeringen att de ville pausa NAP-prövningarna och i januari 2023 infördes en ändring i förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter som innebär att prövningar med start 2023 och senare förskjuts ett år framåt. Anledningen var att man såg ett behov av att analysera effekterna av att genomföra NAP och utreda om det behöver göras ändringar i systemet för prövning.

Som en följd av detta har två olika regeringsuppdrag riktats till Svenska kraftnät (SVK), Energimyndigheten (STEM) och HaV.

Det första uppdraget kom i juni 2022 och handlar om att följa upp och analysera arbetet med omprövningarna av vattenkraften. Den första delredovisningen lämnades till regeringen den 1 februari 2023.

Det andra uppdraget kom i februari 2023 och ska redovisas senast 29 september 2023. Det handlar om att kartlägga de konsekvenser för elsystemet som omprövning av vattenkraften kan medföra. Tiden för att genomföra uppdraget är väldigt kort, vilket också innebär att det blir kort om tid för vattenmyndigheterna att göra eventuella ändringar som kan behövas beroende på vad man kommer fram till i uppdraget.

Ärenden enligt 22 kap 13 § Miljöbalken. Malin Pettersson informerade om innehållet i paragraf 22 kap 13 § miljöbalken, som är en viktig bestämmelse för vattenmyndighetens och vattendelegationens arbete. Paragrafen fungerar som en sorts ventil i de fall en verksamhet ska prövas i domstol och miljö kvalitetsnormen bedöms vara felaktig.

Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt har fyra ärenden med bakgrund i 22 kap 13 § miljöbalken, som nu ligger hos regeringen. Det handlar om ärenden där Mark- och miljödomstolen i Nacka har begärt att MKN ska ändras eller att vattenförekomster ska förklaras som kraftigt modifierade vatten (KMV). Vattenmyndigheten har i samtliga fall bedömt att det inte finns skäl till att ändra MKN eller KMV-klassning. Ärendena ligger nu på regeringens bord.

Regeringsuppdrag till HaV om att se över förutsättningar för normsättning av ytvatten. HaV fick i september 2022 ett regeringsuppdrag att se över förutsättningar för normsättning av

ytvatten. Vattenmyndigheterna har bidragit med underlag i form av större datauttag från databasen VISS. Vattenmyndigheterna har också bjudits in att delta i intervjuer under våren.

Information om aktuella remisser. Malin Pettersson informerade om aktuella remisser som samtliga handlar om vattenrelaterade EU-direktiv. Det rör sig om ändringar i vattendirektivet, grundvattendirektivet och prioämnesdirektivet samt förslag till nytt avloppsdirektiv. Se bild 16 och 18 i bilaga 1 för viktiga punkter i Vattenmyndighetens yttrande.

Rätt åtgärd på rätt plats – digitalt planeringsstöd för att nå miljökvalitetsnormerna. Vattenmyndigheterna har nyligen publicerat digitala underlag som ska fungera som stöd för handläggare på kommuner och länsstyrelser att genomföra åtgärdsprogrammen för vatten. Stödet presenteras i form av Story Maps och kopplar ihop åtgärdsprogrammen med miljökvalitetsnormerna och underlagen i databasen VISS. Se bild 19 i bilaga 1.

Tidplan för ny databas (VISS 2). Databasen VISS är en grundpelare i vattenförvaltningsarbetet och innehåller information om alla Sveriges vattenförekomster. Systemet i nuvarande VISS är föråldrat och arbete pågår med att ta fram en ny databas, VISS 2.0. Det är ett omfattande arbete med en flerårig tidplan, se bild 21 i bilaga 1.

7. Kommande möten

Jenny Caruso visade tidplan och preliminärt innehåll för vatten-delegationens möten under 2023, se bild 23 i bilaga 1. Innan nästa ordinarie möte planerar vattenmyndighetens kansli att genomföra en introduktion för nya ledamöter via Skype. Föreslagna datum stämde av med ledamöterna, kansliet återkommer med mötesbokning.

Den övergripande tidplanen för arbetet fram till 2027 visades. Nästa beslut om förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer ska enligt planen fattas i slutet av 2027. Fram till dess tar delegationen bland annat beslut om samråd och övervakningsprogram. Dessutom kommer det troligen olika inriktningsbeslut och vägval under arbetets gång.

8. Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäldes.

9. Mötet avslutas

Ordförande tackade deltagarna och förklarade mötet avslutat.

Sekreterare

Jenny Caruso

Granskare

Protokollet har lästs igenom och godkänts av Johan Sterte och Peder Eriksson.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.